

[Arnfast.]

højtærede undervisningsminister er kommet med over for udvalget, nemlig at vi måtte op på dette gennemsnit på 15 for at nå de sidste millioner, der var nødvendige. Vi kan naturligvis ikke tillade os at betvivle ministerens beregninger, selv om man undertiden kan blive overrasket over, hvordan ministerielle embedsmænds betænkkeligheder undertiden bortvejes kort efter, når vi står over for et fait accompli. Jeg tænker her på alle de betænkkeligheder, der blev ført frem ved omstillingen til den ny form for uddannelsesstøtte, og som siden i avisen er blevet erklæret for slet ikke at være så store. Vi håber altså, at koordineringen i kommunerne vil medvirke til, at dette vil kunne gennemføres og give de fornødne besparelser. Vi mener, at deltagerbetalingen må være et rigeligt åg at lægge på. Vi håber, at der derved også vil blive skabt et bredere og mere frugtbart samarbejde mellem de enkelte oplysningsforbund, og at vi fremsætter forslaget, et parti, der i hvert fald ikke har noget oplysningsforbund bag sig, må jo tages som et eksempel på, at det ikke er for at hygge egne kartofler. Nu må vi se, hvordan forbruget bliver. Vi har i betænkningen anvist, at der muligvis også kunne være besparelsesmuligheder ved at beregne ledertillæggene efter elevtimetal. Vi mener ikke, at dette er aftalestof i egentligste forstand, og netop ved en yderligere koordinering skulle det være muligt at skærpe kravene til lederuddannelsen, som, så vidt jeg er orienteret i dag, kan klares med 8 timer ca., efter at vedkommende har etableret sig som leder af et par hold. Hvis kommunerne nu koordinerer disse tilbud, er det også muligt, at der ikke etableres et væld af mindre, skal vi sige partisangrupper, bagved de enkelte partier, og så håber jeg, at vi kan spare de nødvendige millioner. Ellers må ministeren jo komme tilbage med en tillægsbevilling, og så må vi tage vort ansvar i den sag.

Undervisningsministeren (*Ritt Bjerregaard*):

Blot en enkelt bemærkning om et gennemsnitstal på 14 i stedet for på 15. Jeg tror i virkeligheden, at de fleste partier i udvalget ville have været interesseret i at kunne få dette gennemsnit i stedet for de 15, men jeg har været nødt til over for udvalget at gøre klart, som også hr. Arnfast var inde på

det, at jeg ikke kunne garantere, at vi opnåede den besparelse, der var stemt ind på finansloven, hvis vi tog et gennemsnitstal på 14, og jeg forstår, at denne betragtning har vejet tungere end de fordele, der kunne være ved et gennemsnitstal på 14.

Jeg skal i øvrigt ikke gå videre ind i substansen af dette lovforslag, blot takke for et godt samarbejde med udvalget og erklære mig tilfreds med, at det lykkedes at få et forlig på dette vigtige område, som set ud fra socialdemokratiets synspunkt har bedret nogle af de ulemper, som vi omtalte ved første behandling.

Sigsgaard (VS):

Jeg skal sige, at det er i og for sig lidt overraskende, at ministeren kan være så tilfreds med det resultat, der er tale om her. Det ligger jo et stykke fra det, som nogle af os troede at socialdemokratiet ønskede af denne lovgivning. Men dernæst har anden behandling næsten lige så meget som udvalgsbehandlingen været en bedrøvelig affære. Interessant var det i den forbindelse at høre hr. Bertel Haarder, der kom her og fortalte, hvor ked man i partiet venstre egentlig var af det hele, hvor ked man var af forringelserne, hvor ked man var af deltagerbetalingen, hvor ked man var af de store holdstørrelser, der nu blev tale om. Han var sådan rigtig gennemked af det, kunne man forstå på det.

Så må vi andre jo sige, at så kunne venstre vel have ladet være med at instistere på dette forslag, for uden venstres energiske medvirken for at opnå så mange forringelser som overhovedet muligt — jeg tror ikke, det er for stærkt sagt, da venstre har været kolossalt energisk i udvalget — havde vi ikke fået gennemført det elendige lovforslag, som vi nu har til behandling.

Så vil jeg lige sige, at når hr. Svend Haugaard henstillede til ministeren at se alvorligt på en lang række forhold, forhold, som ikke er omtalt i betænkningen, men kun er nævnt her i dag, så må jeg sige, at selv om hr. Svend Haugaard er udvalgsformand, så talte han ikke her på udvalgets vegne, så derfor vil jeg henstille til ministeren, at hun ikke ser for alvorligt på hans henstillinger, en række af dem vil betyde tilbageskridt, hvis de følges.

Derimod vil jeg gerne slutte med at kaste